

Regionkontoret
Christina Dahlmann
Tel: 018-611 8781

Justitiedepartementet

Remissyttrande angående (SOU 2016:41) Hur står det till med den personliga integriteten?

Sammanfattande överväganden

I delbetänkandet redogör integritetsskyddskommittén för ett stort antal områden och företeelser som kan innebära en risk för den personliga integriteten.

Landstinget i Uppsala län anser att god personlig integritet och informationssäkerhet är den kanske viktigaste förutsättningen för att ligga i framkant och dra fördel av den utveckling som blir möjlig i och med att allt mer av samhället digitaliseras. För Landstinget i Uppsala län är frågor om personlig integritet och patientsäkerhet av yttersta vikt och väljer därför att yttra sig över betänkandet, trots att landstinget inte fått det tillsänt på formell remiss.

Landstinget delar inte utgångspunkten att dagens system är patientsäkert. I betänkandet saknas också en fördjupad analys av vad begreppet personlig integritet innebär i dagens digitala värld och frågor kring hur patientsäkerhetsrisker ska vägas mot risk för integritetskränkning skulle behöva belysas ytterligare. Landstinget instämmer inte heller i förslaget att Datainspektionens uppdrag ska utvidgas till att även omfatta de legala förutsättningarna för integritetsskyddet.

Landstinget i Uppsala läns yttrande

Integritetskommitténs uppdrag är att utifrån ett individperspektiv kartlägga och analysera sådana faktiska och potentiella risker för intrång i den personliga integriteten

Landstingets ledningskontor

Slottsgränd 2A | Box 602 | 751 25 Uppsala | tfn vx 018-611 00 00 | fax 018-611 60 10 | org nr 232100-0024

www.lul.se

som kan uppstå i samband med användning av informationsteknik i såväl privat som offentlig verksamhet.

Kommittén har valt att i delbetänkandet beskriva riskerna för den personliga integriteten som är förknippade med informationshantering vid olika företeelser i samhället. Riskerna har beskrivits utifrån tre nivåer; viss risk, påtaglig risk eller allvarlig risk för den personliga integriteten. En riskbedömning utgår dels från sannolikheten för att ett intrång inträffar, dels från effekterna eller konsekvenserna av intrånget. När det gäller företeelser som är förknippade med den högsta graden av risk för den personliga integriteten handlar det ofta om företeelser som innefattar behandling av många uppgifter om enskilda och om behandlingar som omfattar stora delar av befolkningen. Det handlar också ofta om behandling av mycket känsliga eller närgångna personuppgifter. Bland de allvarligast utsatta områdena finns informationshanteringen inom hälso- och sjukvård.

Landstinget i Uppsala län delar Integritetskommitténs uppfattning om att teknikutvecklingen som skett för personuppgiftsbehandling har haft effekter inom i stort sett alla delar av samhället sedan Integritetskommittén presenterade sitt slutbetänkande 2008. Landstinget anser vidare, att tillgång till nya informationstjänster har en stor potential att göra patienter långt mer delaktiga i sin vård och att ändamålsenliga och användbara informationssystem är en förutsättning för att professionen ska kunna använda sin kompetens och sin tid på det mest effektiva sättet. Ett säkert och väl fungerande utbyte av information är en nödvändighet för att medborgarna ska få goda insatser i ett komplext system med många inblandade aktörer vilket också förutsätter nationell samverkan.

Landstinget konstaterar att tillståndet utifrån flera olika perspektiv inte är tillfredsställande när det gäller informationssäkerhet, integritetsskydd och stabilitet och att dagens system inte är patientsäkert. För att åtgärda dessa brister på rätt sätt behöver dock den nuvarande lagstiftningen som reglerar informationshanteringen inom hälso- och sjukvården revideras. En bra utgångspunkt för detta är att återuppta arbetet med hälso- och sjukvårdsdatalagen som skrinlades 2014.

Landstinget konstaterar också att det ökande antalen privata vårdgivare kräver att ett informationsutbyte kan ske mellan samarbetande privata och offentliga vårdgivare inom ramen för samma vårdprocess. Det blir alltmer vanligt att patienter rör sig mellan olika vårdgivare i landsting och kommun. Regelverk som har ett för stort organisatoriskt fokus riskerar att försvåra möjligheten att ge bästa möjliga vård till patienter oavsett i vilket landsting eller region man bor och oavsett hur huvudmannen valt att organisera sin verksamhet. Vidare måste lagstiftningen utformas så att huvudmannagränsen mellan kommun och landsting inte blir ett hinder för att tillhandahålla bästa möjliga vård och omsorg.

I betänkandet saknas en fördjupad analys av vad begreppet personlig integritet innebär i dagens digitala värld. Frågor kring hur patientsäkerhetsrisker ska vägas mot risk för integritetskränkning skulle behöva belysas ytterligare. Om personlig integritet kan betyda olika saker för olika individer behöver vi också resonera kring hur detta ska

hanteras samt hur samhället bör resonera kring arbetsgivare och/eller försäkringsbolag som kan komma att kräva den enskilde individens unika genupsättning före anställning eller försäkring. Landstinget i Uppsala län beklagar att kommittén valt ett traditionellt angreppssätt som inte bara riskerar att cementera föråldrade och osäkra arbetssätt, rutiner och teknik istället för att vinnlägga sig om att försöka hitta lösningar som gör det möjligt att ta i anspråk ny teknik som ökar informationssäkerheten och skyddet av den personliga integriteten genom att säkerhet byggs in från grunden.

Vidare instämmer Landstinget i Uppsala län inte i förslaget om att Datainspektionen ska ges i uppdrag att, inte bara följa och beskriva utvecklingen på IT-området (när det gäller frågor som rör personlig integritet och ny teknik), utan också ska utvidgas till att omfatta de legala förutsättningarna för integritetsskyddet, samt till att omfatta en skyldighet att analysera utvecklingen. Såväl Digitaliseringskommissionen som Riksrevisionen har föreslagit att regeringen snarast bör inrätta en samordnande och främjande myndighet för att katalysera de förändringar digitaliseringen för med sig. Landstinget i Uppsala län stödjer dessa förslag och menar att ett sådant uppdrag istället bör tillfalla denna nya myndighet. Dessutom måste utvärderingarna relatera till behovet av att fasa ut gamla osäkra lösningar som pappershantering samt fax och istället ta utgångspunkt i den digitala agendan som anger principen digitalt först.

För Landstinget i Uppsala län

Staffan Isling
Landstingsdirektör

